

בעזרה"ת

מנחת אהרן

מחיית עמלק

עיונים הערות וביאורים בדיני
זבירת ומחיית עמלק

פעיה"ק ירושלים תוכב"א

תשס"ד לפ"ק

תוכן הקנינים

ביאור בתוכים

מבנה ממלך לישראל

- א. _____ ממלךי שלא היה במבנה והימים
- ב. _____ מחיית ממלך בגלל מבנה שאחר ימים
- ג. _____ המבטחים עם ממלך והאחרים בודעו לתוע לישראל

מלחמת יהושע בעמלק

- א. _____ מלחמת יהושע בעמלק בני הגיב
- ב. _____ הגיב אסור היה חלק מיום המורים כמו שהגיב דיהושע הוא חלק ממחיות

עמלק _____

הימים הגיב המריבה והמרידה ושיבת רובא עמלק לזה _____

עמלק שנתא המילה _____

מסיבות מלחמת עמלק לקריעת ים סוף _____

מחיות עמלק ויהושע הארץ _____

מחיות עמלק באכזריות _____

במה שלא הוצ יהושע את כל העמלקי _____

מדוע שלא טעה את יהושע ולא נלחם בעמלק _____

יהושע שאול ומרדכי מחזורים למחיות עמלק שיום סביסוף _____

איסור הנאה משלל עמלק _____

מהו כס קה _____

באותו היום נמשה יהושע - אי שייך שני מלכים באותה שנה _____

שיטת הרמבין ולא היה יהושע סוף _____

מלחמת דוד שאול ומרדכי בעמלק

שלא היה שם עמלק חסר אפילו על בהמה - מתודה ברדכי רשיי והטור _____

בוא ולקח דוד שלל מעמלק _____

כיצו הזמר למרדכי ליטול ביום של המן _____

כיצו השיב שאול הקיסותי את דבר ה' _____

שמות מוכת טוב _____

כאשר שיכלה מנשים חרבן - מדוע לא אמר ששואל כאשר נשה עמלק לישראל _____

בצאתו ממצרים _____

ושנה ששע לקול דברי ה' _____

ביאורי הלכות

מחיות עמלק והחרמת ד עממין

- פרק [א] - שיטת הרמב"ם בחיוב היחיד במחיות עמלק _____
- פרק [ב] - חילוק בין החרמת ד עממין למחיות עמלק לענין חיוב נשים _____

נמסר אלא ביד זרעו של יוסף שנאמר והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש וגו'. איתביה יוכם דוד מהנשף ועד הערב למחרתם, והיינו דחוינן במלחמת צלג שנפל עמלק ביד דוד שהוא מיהודה, ותירצה הגמ' שהיו עמו ראשי האלפים אשר למנשה. והיינו, דעשו נופל ביד זרעו של יוסף ושל יהודה משום שבחלקם יבנה המקדש.

בשמואל א, ל ירכם דוד מהנשף ועד הערב למחרתם. וכן בהמ"ק השני היתה הכנעת עמלק צריכה להיות ע"י שבט בנימין ויהודה וזה התקיים ע"י מרדכי שהפסוק באסתר ב, ה אומר איש יהודי וכו' ואמרו חז"ל שאביו מבנימין ואמו מיהודה ונמצא שמחיה זו היא מכת בנימין ויהודה. וזהו מה שאיתא בב"ב קכג ע"ב "ראה יעקב אבינו שאין זרעו של עשו

איסור הנאה משלל עמלק

הזהירה בכך תמחה את זכר עמלק וכן מציינו לעתיד המלחמה והשלל הכל לה' שנאמר והחרמתו לה' בצעם וחילם לאדון כל הארץ."

והנה חידש רבינו בחיי דנכסי עמלק אסורים בהנאה משום "כי המלחמה והשלל הכל יהיה אסור בהנאה, ויהיה הכל לה' לא לבני אדם", והיינו כיון דכתיב "מלחמה לה'" שמעינן שכל המלחמה והשלל יהיו לשם ה' ולא לתועלת בני אדם. והיינו, דמעיקר דין המחיה נאמר שצריך שלא תיראה לשם מטרה אחרת אלא רק לשם כבוד השם.

אולם בתרגום בשמואל א, טו כ"א איתא על הפסוק ראשית החרם "קדם דיחרמון לדבחא קדם ה'", וביאר הרד"ק שם דשמואל ציוה על שאול להחרים ולקלל שלא יהנה אדם

א. ויאמר כי יד כל כס קה מלחמה לה' בעמלק מדר דר [שמות יז, מז] כתב רבינו בחיי "ויאמר כי יד על כס קה וכו' כי הש"י משביע לכל מלך ישראל שישב על כסא מלכות שיעשה מלחמה לה' בעמלק, באר כי המלחמה והשלל הכל יהיה אסור בהנאה, ויהיה הכל לה' לא לבני אדם ומפני זה בא העונש לשאול, ומדורו של שאול עד דורו של מרדכי. וידע מרדכי כי שאול זקנו נענש בעונש גדול והוא עונשו מידה כנגד מידה, כי תלה הכתוב שלמות הכסא בנקמת עמלק והוא לא נזהר בנקמתו ועל זה נענש שאבד השם והכסא כי לא נשאר לו שם אחריו אלא נהרג הוא ויהונתן בנו עמו, ונפל כסא מלכותו. ומפני זה נזהר מרדכי בדבר שלא ליהנות משלל המן שהיה מזרע עמלק וכענין שכתוב בפורענות המן וכבוה לא שלחו את ידם לפי שהתורה